

Rubjerg Knude: kystsikring er en nødvendig investering

Indenfor de næste få år vil Rubjerg Knude Fyr styrte i havet. Dermed mister Nordjylland et af sine største landskabelige særpræg og turistmæssige attraktioner, som har eksisteret siden fyret blev taget i brug år 1900.

I 1948 trådte en fredningskendelse for Rubjerg Knude området i kraft med det hovedformål, at *"Tilstanden paa de fredede Arealer maa ikke forandres, men Arealerne skal henligge paa samme Maade som hidtil"*. I 1965 vedtoges en supplerende fredningskendelse for et område nord herfor med det formål at friholde arealerne nær Mårup kirke for sommerhusbebyggelse. En stor del af sidstnævnte område er senere forsvundet i havet. I december 2011 offentliggjorde Miljøministeriet en **Natura 2000-plan** for Rubjerg Knude området, som foreskriver, at sandmilerne omkring fyret skal opretholdes som en vandremile, der *"sikres en vis dynamik"*. For at fremme denne dynamik, angiver Natura 2000-planen yderligere, at kystbeskyttelse og dæmpning af sandflugten ikke bør finde sted.

Kystnedbrydningen er nødvendig for en fortsat fodring af milerne med sand fra den blottede Lønstrup Klint, og den manglende bekæmpelse af sandflugten vil sikre, at disse kan fortsætte som en vandremile i retning mod indlandet. Mens kystlinjen "kun" rykker 2-4 meter tilbage om året ud for Rubjerg Knude, så vil sandmilerne vandre 15-20 meter mod øst om året. Store dele af den flora og fauna i området, som er omfattet af fredningskendelsen, vil forsvinde, herunder Danmarks hidtil største bevoksning med havtorn. Hertil kommer på sigt en ødelæggelse af landbrugsområder øst for Rubjerg-området som følge af sandflugten.

Som argument for denne udvikling har Miljøministeriets topembedsmænd i tidens løb præsenteret en **bevidst fejlfortolkning af fredningskendelsen** overfor politikere og offentlighed. I 1998 anførte den daværende Skov- og Naturstyrelse i en svarskrivelse til folketingsmedlemmer vedrørende forslag til kystsikring ud for Mårup kirke, at dette *"vil være i strid med fredningen"*. I en svarskrivelse i 1999 følger styrelsen denne fortolkning op med, at *"En fortsat naturlig og dynamisk udvikling/nedbrydning uden menneskelig påvirkning...er i øvrigt efter styrelsens opfattelse netop formålet med den fredning af området, der blev foretaget i 1948"*. Fortolkningen er i direkte modstrid med fredningskendelsens ordlyd.

Den velorganiserede modstand mod kystsikring, fx på strækningen mellem Løkken og Hirtshals, er årsagen til at der endnu ikke optræder nogen **samlet plan for sikring af vestkysten**. Forbuddet mod en effektiv kystsikring er også indarbejdet i de hidtidige kommuneplaner for Hjørring Kommune. Konsekvensen af dette natursyn om bevarelse af kystnedbrydningen vil være, at det bliver mere og mere urealistisk at opretholde en effektiv - men isoleret - kystbeskyttelse ud for og nord for Lønstrup by. Også Løkken Mole er et vigtigt anlæg, der sikrer kystfiskeriet og tjener rekreative formål for byen. Men den er samtidig et bastant menneskeligt indgreb i kystlinjen, som øger nedbrydningen af Lønstrup Klint fra Furreby til syd for Lønstrup. Tilsvarende øger nedkørslen til stranden ved Nørre Lyngby kysterrosionen lige nord herfor.

En samlet løsning for sikring af vestkysten vil måske nok være teknisk udfordrende men ikke umulig. Rent samfundsøkonomisk vil kystsikringen være en god forretning, da den er

en forudsætning for beskyttelse af Nordjyllands naturmæssige og økonomiske resurser. Det er allerede for sent at redde Rubjerg Knude. Men en helhedsplan for kystsikringen på strækningen mellem Løkken og Hirtshals Havn vil være nødvendig for fortsat bevarelse og udvikling af de mange berørte kystsamfund. Den vil også sikre de værdifulde naturområder og rekreative områder, som forekommer på denne strækning. Det vigtigste er, at kystsikringen ses i et langsigtet tidsperspektiv og bliver bæredygtig i bred forstand.

Kystsikring kan betragtes som en nødvendig infrastruktur-investering med henblik på fortsat udvikling af kystsamfundene og hele regionen. Investeringen er ikke uoverkommelig, men det er nødvendigt med en finansieringsmodel, hvor ikke blot sommerhusejere men også bysamfund, lodsejere og virksomheder, kommune, stat og naturbevarelsesfonde bidrager på rimelig vis på sammenhængende kyststrækninger.

Forinden kræves en politisk holdningsændring, og en åben og fordomsfri debat - herunder aflivning af en række myter om kystsikring, der stadig flourer.

Jørgen Kristiansen
Civilingeniør
Julius Posselts Vej 13, 9400 Nørresundby
Jorgenkr@yahoo.dk